

Årsmelding for Norsk folkemusikklag

For perioden årsmøtet 2021 – årsmøtet 2022

Årsmeldingen følger som vanlig arbeidsperioden til det nåværende styret, dvs. fra årsmøtet 2021 til årsmøtet 2022. Årsmøtet ble på grunn av pandemien avviklet digitalt på Zoom 18. mars. Regnskapet følger som vanlig kalenderåret.

Styremedlemmer og tillitsvalgte

Leder: Bjørn Aksdal, Trondheim (til 2022)

Nestleder, kasserer og nettredektør: Sveinung Søyland Moen, Førde/Trondheim (til 2022)

Medlemskontakt: Andrea Kasbo Rygh, Rauland (til 2023)

Seminaransvarlig: Tom Willy Rustad (til 2023)

Skriftredaktør: Karin Eriksson, Røros (til 2022)

Varamedlemmer:

Første varamedlem: Borghild Harang-Hanto (til 2022)

Andre varamedlem: Leif Ingvar Ranøien (til 2022)

Revisor:

Siri Mæland, Trondheim (til 2022)

Valgkomité:

Sjur Viken, leder (til 2022)

Unni Løvlid (til 2023)

Ragnhild Knudsen (til 2024)

Ansvarfordelingen i styret

Under konstitueringen av styret 21. april gikk styret gjennom lagets arbeidsoppgaver og fordelte det praktiske ansvaret for disse oppgavene mellom styremedlemmene. Lederen er direkte valgt av årsmøtet og er således hovedansvarlig for styrets arbeid overfor årsmøtet.

Lederen Bjørn Aksdal kaller inn til styremøtene og er hovedansvarlig for sakspapirer. Han er i tillegg hovedansvarlig for årsmøtepapirer. Referatskrivingen går på omgang mellom de øvrige styremedlemmene.

Sveinung Søyland Moen er lagets nestleder og hovedansvarlig for regnskap og økonomi, samt lagets hjemmeside og Facebook-side, Andrea Kasbo Rygh er ansvarlig for kontakten

med medlemmene, samt Ungt forskerforum og Riksscenerådet, Tom Willy Rustad er seminaransvarlig, mens Karin Eriksson er redaktør for Musikk og tradisjon. Styret fungerer samtidig som redaksjon for arbeidet med dette skriftet. I tillegg har første varamedlem, Borghild Hardang-Hanto, vært innkalt til alle styremøtene.

Mens lederen for laget var sykmeldt fra 12. april og fram til 15. august fungerte nestleder Sveinung Søyland Moen som leder i NFL.

Økonomien og driften av laget

Lagets økonomi var i flere år vanskelig og uforutsigbar. Dette skyldtes bortfall av tidligere stabile ordninger som sikret både drift av laget og utgivelsen av skriftet Musikk og tradisjon. Styret måtte derfor bruke mye tid og ressurser på å finne nye løsninger når det gjelder lagets økonomi. Vi søkte Norsk kulturråd om driftsstøtte for 2018 og ble heldigvis innvilget kr. 100.000 i støtte. I 2020 fikk vi kr. 105.000 fra Kulturrådet, mens driftsstøtten for 2021 ble øket litt til kr. 110.000. I 2022 er driftsstøtten på kr. 115.000. Dette har berget driften av laget så langt, og forhåpentligvis vil driftsstøtten bli videreført. Fra og med 2021 har Norsk folkemusikklag blitt overført til Kulturdepartementets budsjett, kap. 320, post 74. Dette innebærer en viss utfordring ved at søknadsfristen er satt så tidlig som 1. mars, dvs. før laget vanligvis har hatt sitt årsmøte.

Årsskriftet Musikk og tradisjon (MoT) har tidligere vært finansiert dels gjennom medlemsavgiften og dels gjennom offentlige støtteordninger. Fram til 2018 mottok vi en årlig publiseringsstøtte på kr. 50.000 fra Norges Forskningsråd. I 2018 ble denne støtteordningen omorganisert, redusert og overført til organet CERES, og Musikk og tradisjon var dessverre ett av de skriftene som ikke kom inn under den nye støtteordningen. Høsten 2018 gikk derfor laget ut til institusjoner og organisasjoner på folkemusikk- og folkedanssektoren og ba om et ekstra tilskudd for å redde Musikk og tradisjon primært i 2019, men også for 2020. Responsen var overveldende og viste en sterk oppslutning om skriftet.

I desember 2020 mottok styret i laget den særdeles gledelige meldingen om at Stiftinga Norsk senter for folkemusikk og folkedans (Sff) ville gå inn med støtte for å sikre den videre utgivelsen av Musikk og tradisjon. Vi fikk i første omgang bevilget kr. 100.000 i støtte som en håndsrekning. 3. mars 2021 ble det underskrevet en samarbeidsavtale mellom NFL og Sff for å gjensidig styrke hverandres faglige arbeid for formidling, dokumentasjon og forskning på folkemusikk og folkedans, samt utveksling av kompetanse, metoder, informasjon og ressurser. Avtalen innebærer at Sff forplikter seg til årlig å dekke kr. 75.000 i kostnader til å produsere og trykke Musikk og tradisjon. I tillegg omfatter avtalen felles interessepolitisk arbeid og organisasjonsarbeid. Avtalen gjelder perioden for 2021—2026, men kan sies opp med ett års varsel før 2026 fra en av partene.

Styret i NFL vil likevel arbeide med en søknad til Sikt (Kunnskapssektorens tjenesteleverandør) for at Musikk og tradisjon skal komme inn under ordningen med publiseringsstøtte til vitenskapelige tidsskrifter i neste periode, som vil gjelde for årene 2024—2026.

Vi fikk også tilsagn fra Stiftinga Norsk senter for folkemusikk og folkedans om støtte på kr. 30.000 til det planlagte seminaret i mars, men seminaret måtte utsettes til september på grunn av smittesituasjonen. Dessverre måtte også dette seminaret avlyses av samme årsak. Summen er derfor ikke blitt utbetalt.

Vi startet i 2019 sonderinger med tanke på å vurdere en etablering av et nytt fast sekretariat for laget. På grunn av koronasituasjonen ble denne saken først fulgt opp i 2021. Vi har vært i kontakt med flere institusjoner for å kartlegge muligheten for å etablere et sekretariat og har fått flere positive tilbakemeldinger. I budsjettsøknaden vår for 2023 er det derfor ført opp en sum på kr. 100.000 til et sekretariat. Summen vil dekke inntil to månedsverk for en sekretær.

Styremøter

Det har i denne perioden vært holdt i alt 10 styremøter: 2021; 21. april, 9. juni, 19. august, 7. oktober, 22. november, 7. desember, 2022; 21. januar, 31. januar, 7. mars, samt 21. mars. Alle styremøtene har på grunn av smittesituasjonen foregått digitalt på Zoom eller Teams. Det har vært behandlet i alt 70 saker (2021: 42 saker, 2022: 28 saker) i løpet av årsmeldingsperioden. I hele 2021 ble det behandlet 76 saker (2020: 63).

Redaksjonsmøtene i Musikk og tradisjon har også dette året vært en fast del av styremøtene. I tillegg hadde redaksjonen et eget møte på Teams 27. september.

Årsmøtet 2021

Årsmøtet ble holdt digitalt på Zoom 18. mars med 18 deltakere. Det ble behandlet 9 saker. Møtet vedtok bl.a. å følge styrets forslag om å ikke øke kontingentsatsene. Valgkomiteen foreslo at man innfører en rullerende praksis for å være sikret kontinuitet i komiteen. Dette sluttet årsmøtet seg til. Siri Mæland opplyste om at hun kommer til å være Sff sin representant i styremøtene der skriftet blir drøftet, og spurte om dette vil komme i konflikt med revisorrollen. Årsmøtet så ikke dette som noe problem fordi styremøtene vil bli delt slik at Mæland bare er med på den delen der det faglige innholdet i skriftet blir drøftet.

Tema og sted for neste års seminar ble også diskutert, men man vedtok å avvente med å sette en dato pga. den uoversiktlige koronasituasjonen. Innholdet vil være det samme som under årets planlagte seminar, som ble avlyst på grunn av pandemien. Som vanlig ble årsmelding, regnskap, arbeidsprogram og budsjett framlagt. Styrets framlegg ble enstemmig vedtatt. Valgkomiteens innstilling ble lagt fram av Unni Løvlid.

Regnskapet

Regnskapet for 2021 viser et driftsoverskudd på kr. 47 143,75. Dette skyldes reduserte utgifter til driften av laget pga. koronapandemien, da styret ikke har hatt reiseutgifter og gjennomført alle styremøter digitalt, i tillegg til reduserte utgifter pga. avlyst seminar. Som årsmøtet ble informert om i fjor, ble det i 2021 ført produksjonsutgifter både til Musikk og tradisjon 2019 og 2020, der førstnevnte skyltes en feil ved utsending av faktura fra forlaget, mens sistnevnte er ført det etterfølgende året som normalt. Etter ny ordning med forlaget, er det i 2021 også ført utgifter til 2021-utgaven av skriftet. Dette er en fordel for regnskapsføringen, ettersom vi fremover vil kunne føre alle inntekter og utgifter til hver utgave av Musikk og tradisjon i samme regnskapsår. Det vil også gjøre det lettere å sammenligne budsjettet og regnskapet til laget, noe lagets revisor tidligere har etterlyst. Oppsettet i budsjettet for 2022 er av samme grunn endret noe sammenlignet med tidligere år. Ved inngangen til 2022 har laget samlet sett god økonomi.

Medlemmer

Antall medlemmer pr. 22.01.2022 er 128 (2021: 121). Antall medlemmer fordeler seg på personlige medlemmer, studenter, familier, æresmedlemmer og institusjoner. Det er 28 institusjoner som er medlemmer og det blir sendt ut 5 ekstra eksemplarer av skriftet til Nasjonalbiblioteket som pliktlevering. Redaksjonsrådet står som medlemmer mens de sitter i vervet, og får et gratis eksemplar av skriftet.

De tre æresmedlemmene er Sven Nyhus (1998), Ingrid Gjertsen (2016) og Egil Bakka (2018).

På seminaret med Ungt forskerforum i mars 2022 vil vi informere om Norsk folkemusikklag og oppfordre unge forskere til å melde seg inn i laget.

ICTM

Norsk folkemusikklag (NFL) representerer gjennom styret den norske nasjonalkomiteen for International Council for Traditional Music (ICTM), og NFL står som «corporate member» i organisasjonen. Nasjonalkomiteene skal med noen års mellomrom sende inn en rapport hvor man redegjør for virksomheten. Styret sendte inn en rapport i 2020, og denne rapporten ble publisert i oktober 2020 i utgave 144 av ICTM-bulletengen.

Organisatorisk plass

Norsk folkemusikklag er åpen for alle former for samarbeid med andre folkemusikk- og folkedansorganisasjoner. Fram til nå har laget ønsket å stå som en egen selvstendig organisasjon, bl.a. fordi laget har en klar akademisk profil med et faglig tidsskrift på nivå 1.

Skriftet «Musikk og tradisjon»

Norsk folkemusikklags tidsskrift *Musikk og tradisjon – tidsskrift for forskning i folkemusikk og folkedans*, kommer ut med ett nummer per år, og blir utgitt av Novus forlag. Det er et

fagfelleurdert vitenskapelig tidsskrift som ligger på nivå 1 i Universitets- og høgskolerådets system for registrering av publiseringskanaler.

I denne perioden har redaksjonen bestått av: Karin Eriksson (redaktør), Bjørn Aksdal, Andrea Kasbo Rygh, og Sveinung Søyland Moen. Per Åsmund Omholt forlot redaksjonen og Tom Willy Rustad ble nytt medlem. Norsk Senter for folkemusikk og folkedans (Sff) bidrar også med en vitenskapelig ansatt til redaksjonen som blir valgt av Sff for ett år av gangen. Siri Mæland har vært medlem i 2021 og fortsetter i 2022.

Musikk og tradisjon nr. 35 (2021) fulgte ordinær arbeidsgang og ble publisert i desember 2021. Nummeret er på 205 sider og inneholder følgende fagfelleurderte artikler: Per Åsmund Omholt: «Å male i blått – om intonasjon på hardingfele», Thomas von Wachenfeldt: «Rekonstruksjon och revitalisering av äldre svenska spelmanslåtar», Daniel Fredriksson og Hållbus Totte Mattsson: «Hedningarnas morao: innovation, fantasi och nygamla musikinstrument», Mats Krouthén: «Cylinderpositiv i Norge fram till 1850 – typer och traditioner», Olav Solberg: «En Ridder saa bold og en Frøken saa grand – spøkelsesdikting i vers og på prosa». Skriftet inneholder også bokanmeldelser og sammendrag av folkemusikkrelaterte masteroppgaver og rapporter fra konferanser.

Skriftet presenterte også det nye redaksjonsrådet 2021 som består av følgende medlemmer: Anne Svånaug Blengsdalen, Universitetet i Sørøst-Norge (USN), Bø; Lene Halskov Hansen, Dansk Folkemindesamling – Det Kongelige Bibliotek, København; Gediminas Karoblis, Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet (NTNU), Trondheim; Niklas Nyqvist, SLS/Finlands svenska folkmusikinstitut, Vasa; Ingar Ranheim, Valdresmusea, Fagernes; Astrid Nora Ressem, Nasjonalbiblioteket, Oslo; Gunnar Ternhag, Høgskolan i Dalarna og Stockholms Universitet. Redaksjonsrådet og redaktøren møttes på Zoom den 16. mars 2021 for å dele ideer om hvordan tidsskriftet kan utvikles framover, og innhentet erfaringer og forslag fra de respektive medlemmene. Redaksjonsrådet har gjennom året vært involvert i det redaksjonelle arbeidet i større grad enn tidligere rådgivende organ.

Redaksjonen og redaksjonsrådet arbeider fortløpende med nye ideer til hvordan tidsskriftet kan være en sentral stemme i den akademiske samtalen og debatten innen fagfeltet. Laget har også som mål at skriftet skal være aktuelt og interessant for alle folkemusikkinteresserte innen tradisjonsmusikk og –dans i Skandinavia. Derfor åpnet skriftet fra 2021 også opp for en eller to populærvitenskapelige artikler i tillegg til de vitenskapelige, men kun forslag til vitenskapelige artikler ble mottatt. Skriftet fortsetter å ha åpent for begge kategorier av artikler, og vurderer tiltaket igjen etter deadline for artikler til årets utgave i april 2022.

Invitasjonen til artikkelforfattere i 2021 rettet seg også internasjonalt og ble spredd både på norsk og engelsk. Dette fungerte bra da skriftet mottok mange artikkelforslag. Det blir spennende å se om dette også gir utslag for invitasjonen i 2022, som ble delt internasjonalt og nasjonalt. Forfatterveiledningen har også blitt oversatt til engelsk.

Redaktøren informert studenter i Ungt Forskerforum for Folkemusikk og Dans (UFFD) på deres årlige treff 15. april 2021 om skriftets arbeid og publikasjonsmuligheter.

Tidsskriftet markedsfører seg gjennom Norsk folkemusikklags hjemmeside og Facebookside, Novus forlag, direkte informasjon vi e-post og gjennom uformelle kontakter. Skriftet er også tilgjengelig digitalt fra Novus forlag sine hjemmesider for elektroniske skrift: ojs.novus.no (fra 2014 –) og en komplett liste fra skriftserien finns på NFL's nettside.

Norsk folkemusikklags seminar

Seminaret 2021, som skulle holdes i Rauland, ble dessverre nok en gang avlyst på grunn av koronapandemien. Selv om Institutt for tradisjonskunst og folkemusikk i Rauland hadde forberedt gode smitteverntiltak, var den generelle samfunnsmessige situasjonen ustabil, noe som resulterte i for få påmeldte. Seminardatoer var 15.–17. september og tittel var som tidligere «Aktuell, tradisjonell og unik» Innledere i seminaret var i utgangspunktet Unni Boksasp, Stian Roland, Siri Mæland, Linda Dyrnes, Richard Burgess, Kjell Bitustøyl og Mats Johanson. I tillegg var masterstudentene Isa Holmgren og Sigrid Stubsveen invitert på vegne av «Ungt forskerforum». Per Åsmund Omholt, som var leder for seminaret, hadde også forberedt to konserter med studenter og lærere ved akademiet.

NFL fikk sommeren 2021 en henvendelse fra Ole Aastad Bråten fra Valdresmusea og Knut Aastad Bråten, som representerer Valdres Folkemusikkarrangement, om å lage et stort felles fagseminar i 2022. Det ble holdt et forberedende møte på Fagernes i juli, og deretter tre fellesmøter mellom Valdresmiljøet og styret i NFL 28. september, 11. oktober og 14. februar. Her landet vi på å arrangere et nordisk instrumentseminar på Fagernes høsten 2022. Dette seminaret ønsker å fokusere på sikring av de gamle musikkinstrumenthåndverkene for framtiden. Målet er å samle 100 deltakere fra Norge, Sverige, Danmark, Finland og Island til foredrag, debatter og konserter. Det kan også være aktuelt å samarbeide med Ringve Musikkmuseum og Musikknettverket (nasjonalt museumsnettverk). Nordisk instrumentseminar har vært arrangert tre ganger tidligere i Sverige (2007), Finland (2011) og Norge (2013). Fagrådet fra NFL sin side er Bjørn Aksdal, Sveinung Søyland Moen og Tom Willy Rustad. Det er foreløpig søkt midler fra Norsk Kulturfond, Norsk senter for folkemusikk og folkedans, Norsk-finsk kulturfond og Letterstedtska Föreningen.

Samarbeid med Ungt Forskerforum

Ungt Forskerforum for Folkemusikk og Dans har kontaktet NFL for å formalisere samarbeidet og forbindelsen mellom laget og forumet til unge forskere. Arbeidsgruppen i UFFD som består av Unni Løvlid (Norges Musikkhøgskole), Mats Johansson (USN, Campus Rauland), Isa Holmgren (Masterstudent ved NMH) og Sivert Holmen (Masterstudent ved NMH) sendte i januar 2022 et framlegg til avtale til styret i NFL. Styret har drøftet framlegget på styremøte 21.01.2022, og vil arbeide videre med avtalen i samarbeid med arbeidsgruppen med mål om

å legge frem avtalen som vedtak på årsmøtet i mars 2022. Styret ser positivt på å styrke samarbeidet mellom laget og forumet for unge forskere. I budsjettsøknaden har vi derfor søkt om kr. 30.000 i støtte til UFFD; kr. 20.000 i tilskudd til deltakelse under det årlige seminaret vårt og kr. 10.000 i støtte til UFFD sin egen årlige samling.

UFFD har lagt sin samlingen sin i 2022 til 24. og 25. mars 2022 i Oslo.

Møter og representasjon

Per Åsmund Omholt deltok på et møte arrangert av Nasjonalbiblioteket i Oslo om feleverkene på nett 12. mars (holdt etter atter at fjorårets årsmelding var skrevet).

Andrea Kasbo Rygh, Karin Eriksson og Sveinung Søyland Moen deltok på digitalt seminar med UFFD 15. april 2021.

Sveinung Søyland Moen deltok 6. desember 2021 på et digitalt informasjonsmøte med Kulturrådet for alle tilskuddsmottakere tilhørende Kulturdepartementet, kap. 320 post 74 og 75.

Sveinung Søyland Moen deltok 4. februar 2022 på digitalt skjemaveiledningsmøte med Kulturrådet, om innlevering av statistikk for 2021 og budsjettsøknad for 2023.

Arkivmateriale

Tidligere styremedlem Maj Vester Larsen har oppbevart en del eldre arkivmateriale for NFL og et restopplag av skriftserien. Dette materialet ble hentet av Sveinung 7. desember 2021, som siden har sendt en foreløpig oversikt over materialet til resten av styret. Når styret igjen kan møtes fysisk, vil styret se nærmere på arkivmaterialet og vurdere videre oppbevaring med mulig avhending til Nasjonalbiblioteket.

Informasjonsarbeid

Etter at laget fikk nye nettsider i 2020, har det i 2021 blitt jobbet med å videreutvikle innholdet på disse. I samarbeid med Nasjonalbiblioteket er de fleste utgavene av Norsk folkemusikklags skrifter nå blitt digitalt tilgjengelige via nettsidene til laget. I skrivende stund mangler bare skrift nr. 21 og de fire eldste utgavene av Musikk og tradisjon (2010–2013), før hele skriftserien til laget kan leses digitalt. Informasjon om skriftet blir også jevnlig oppdatert på Wikipediasidene til laget, der det blant annet finnes en liste over artikler publiserte i skriftserien. Det er lenket til denne fra nettsiden til Musikk og tradisjon under «Sorterbar liste over artiklar».

Nettstedet er jevnt under utvikling, så vi oppfordrer alle medlemmene til å utforske nettstedet og komme med forslag til forbedringer. Disse kan sendes til lagets e-postadresse: norskfolkemusikklag@gmail.com.

Styret benytter også Facebooksiden vår til å spre informasjon om lagets aktiviteter. Facebooksiden er i skrivende stund likt av 553 personer, en økning på 49 personer fra 2021, og har 610 følgere. Siden blir hovedsakelig brukt til å dele informasjon fra nettsiden til laget, men også til å dele relevant informasjon fra andre som arbeider innen samme felt. Vi har videre sendt ut flere informasjonsskriv til medlemmene om lagets virksomhet.

Sluttord

Styrelederen vil til slutt takke alle styremedlemmene og andre tillitsvalgte i laget for godt og samvittighetsfullt arbeid. En spesiell takk til Norsk senter for folkemusikk og folkedans, som nå bidrar til at skriftet er sikret videre utgivelse de neste årene. Vi vil også takke vår alltid gode samarbeidspartner Novus forlag.

Styret i Norsk folkemusikklag,

Trondheim, 21. februar 2022

Bjørn Akسدal, leder